

STAR 13 februari

Denna kväll var vi 15 veteraner som besökte STAR, STockholms AmatörAstronomer.

Det var en intressant och givande kväll och inte minst underhållande.

Vi hade två eminenta föredragande, Bernt Balkh och Gunnar Bokhagen, som orienterade oss i galaxerna värld inte minst vintergatan, gammal som gatan ca 4,5 miljarder år, stjärnbilder och stjärnor vi kan se med blotta ögat resp. teleskop, och vårt eget solsystem. Begrepp som vita dvärgar, röda jättar, solstormar, solvindar, solaktiviteten och kopplingen till norrsken och jordens magnetfält mm visades och förklarades, liksom avstånds-, ljusstyrke- och hastighetsmätning i rymden samt grundämnesbestämning via spektralanalys. Vetenskapsresan gick snabbt från 4000 år f.Kr. med bl.a. stopp vid 300–200 år f.Kr. och Aristarchos, Arkimedes, Platon, Aristoteles, m.fl. till ytterligare stopp på 1500–1700-talet och Copernicus, Tycho Brahe, René Descartes, Carl von Linné m.fl. fram till våra dagar. Fina bilder på stjärnor och ljusfenomen presenterades.

Vi fick även information om Observatoriekullen och det gamla observatoriet från 1753 med Linné som första chef. Här förvaras även väderdata ända ifrån år 1756 fram till våra dagar, världens längsta och äldsta mätserie av väderdata, som fortfarande mäts tre gånger per dygn.

Magnethuset, där vår kväll avlöpte, är från 1838. Anledningen till namnet är att här studerade man från början det jordmagnetiska fältet. I denna byggnad huserar nu Star. Star bildades 1988 genom en sammanslagning av tre astronomiska föreningar i Stockholmsområdet. De har byggt en egen teleskopkupol och nu försedd med ett mycket bra teleskop från 2013 med upp till 500 gångers förstoring! Detta fick vi testa. Eftersom det var mulet fick vi nöja oss med att se Engelbrektskyrkans klocktorn i 50 gångers förstoring.

Vi fick tips om astronomiska händelser i år, såsom att den 25/3 kommer Merkurius att kunna synas igen i Stockholmsområdet och att 9/8–15/8 kommer meteorsvärmen Perseiderna att kunna ses hos oss. Då kan det vara dags att en kväll traska upp till magnethuset och försöka slinka in. Vi blev dessutom erbjudna gratis medlemskap för 2024, som de flesta av oss hängde på.

Stort tack till Bert och Gunnar för en trevlig kväll och inte minst alla alerta vattenfallare med kluriga och intressanta frågor och inlägg.

Text och bild: Héléne Blomberg

Cirkumpolära stjärnor

